

Månadsrapport april 2023

Fastställd av Välj ett objekt
Framtagen av hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Datum 2023-05-15
Gäller 202301-202304
Ärendenr Rapportering 2023
Version [1.0]

Månadsrapport april 2023

Innehåll

1 Sammanfattning	1
2 Väsentliga personalförhållanden	1
2.1 Sjukfrånvaro	2
2.2 Personalvolym.....	3
3 Ekonomisk uppföljning	4
3.1 Årsprognos	8
3.2 Nettokostnadsutveckling	9
3.3 Periodens resultat.....	10

1 Sammanfattning

Årets första månader har fortsatt präglats av det ekonomiska läget med hög inflation, ökade kostnader och minskade bidrag.

Bemanningsutmaningen resulterar i dyra lösningar med inhyrd personal eller timanställningar, försämrad kontinuitet för patienterna, ökad belastning för den egna personalen med mera. Inom vissa verksamheter är det också svårt att upprätthålla mål för tillgänglighet.

Flera verksamheter signalerar att de minskar sitt behov av inhyrd personal och några att de nu är fria från hyr. Glädjande är att sjukfrånvaron ligger på samma nivåer som innan covid-19 pandemin.

Resultat för perioden januari-april uppgår till -68 miljoner kronor jämfört med budget.

Nettokostnadsutvecklingen är 20 procent högre än föregående år, vilket framförallt förklaras av lägre intäkter/bidrag. Kostnadsutvecklingen för samma period är 9 procent.

Helårsprognosen för hälso- och sjukvårdsförvaltningen kvarstår med en negativ avvikelse på 105 miljoner kronor mot budget.

2 Väsentliga personalförhållanden

Från 1 oktober gäller ett reviderat kollektivavtal som är anpassat till EU:s arbetsdirektiv om 11 timmars sammanhängande dygnsvila, då ska alla medarbetare i regionen ha ett schema anpassat till de nya reglerna. Verksamheter påverkas på olika sätt och det finns inte en lösning som passar alla.

Syftet är att skapa ett långt och hållbart arbetsliv för alla medarbetare. Hur arbetstiden läggs och vilken möjlighet vi har till återhämtning påverkar vår hälsa. Det gäller vid alla arbetstider; skift- och nattarbete, oregelbundna arbetstider och flexibla och gränslösa arbetstider.

För närvarande pågår ett intensivt arbete med att forma nya scheman, analyseras risker, samverka med mera. Oro finns bland chefer om att det kommer att behövas mer personal för att klara den nya schemaläggningen, samt att det ska bli svårare att rekrytera.

Medarbetarna är bekymrade över att förändringen kommer att ge minskad flexibilitet och påverka balansen mellan arbete och privatliv negativt, men det finns även de som ser ett positivt värde med förändringen.

Kompetensbristen inom hälso- och sjukvården och tandvården gäller de flesta yrkeskategorierna.

Det är fortsatt svårt att rekrytera tandläkare vilket påverkar tillgängligheten till tandvård för gotlänningarna. Samtidigt som regionen har svårt att rekrytera tandläkare har flera privata tandläkare gått i pension, och inga nya tandläkare har velat ta över de klinikerna.

För hälso- och sjukvården är det framförallt stor brist på allmänspecialister inom primärvård och sjuksköterskor i slutenvården. Dessa ersätts vanligtvis med inhyrd personal till höga kostnader. Det pågår ett flertal åtgärder för att vända trenden och minska beroendet av inhyrd personal och samtidigt stärka förutsättningarna för de egna medarbetarna.

Förvaltningen fortsätter det fokuserade arbetet med att minska kostnader i syfte att förbättra årets prognos och förbättra de ekonomiska förutsättningarna framåt.

En ny sjukhuschef har rekryterats som tillträder sin roll den 4 september och den 14 augusti tillträder även en ny tf tandvårdschef.

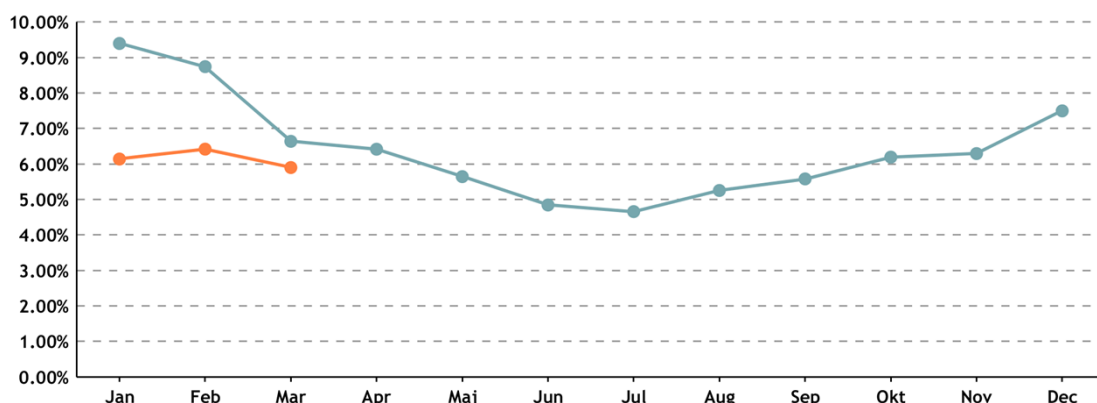
2.1 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron är lägre än föregående år, vilket förklaras med en mycket hög sjukskrivning i början av 2022 på grund av covid-19 pandemin. Sjukfrånvaron ligger nu på samma nivå som innan pandemin och sjukfrånvaron är som tidigare högre för kvinnorna än för männen.

	Sjuktal % Jan - Mar 2023	Sjuktal % Jan - Mar 2022	Förändring % enheter
Alla	6.14%	8.20%	-2.06
Kvinna	6.71%	8.83%	-2.12
Man	3.41%	5.05%	-1.64

Sjuktal visar hur stor andel av den avtalade anställningstiden för perioden anställda varit frånvarande p.g.a. sjukdom.

	Sjuktal % Jan - Mar 2020	Sjuktal % Jan - Mar 2019	Förändring % enheter
Alla	6.89%	6.34%	0.56
Kvinna	7.50%	6.76%	0.74
Man	4.02%	4.33%	-0.31

Här visas sjuktal månad för månad under 2023 (orange linje) samt sjuktal månad för månad under 2022 (blå linje).

2.2 Personalvolym

Antal anställda såväl som antal årsarbetare ökar i förvaltningen. Jämfört mot samma period 2022 har antalet tillsvidareanställda årsarbetare ökat medan mängden anställda med tidsbegränsade anställningar har minskat vilket är en följd av ex. minskad vaccinationsorganisation m.m.

Ökningen av medarbetare finns framförallt inom vid sjukhuset och inom primärvården.

	Antal anställda Mar 2023	Förändring mot Mar 2022	Antal årsarbet enl anst avtal Mar 2023	Förändring mot Mar 2022
Alla anställningsformer	1 634	21	1 585	17
Tillsvidare	1 459	28	1 424	30
Tidsbegränsad	175	-10	161	-13

Antal anställda: Antal anställda personer. Antal årsarbetare enl. anställningsavtal: Summan av överenskommen sysselsättningsgrad uttryckt i årsarbetare.

	Heltidsarbetare Jan - Mar 2023	Heltidsarbetare Jan - Mar 2022	Förändring
82 Hälsa o sjukvårdsnämnd	1 365.9	1 319.8	46.0
820 Förvaltningsledning	57.9	55.1	2.8
822 HSF Övergripande		1.2	-1.2
823 Somatisk specialistvård	886.8	832.1	54.7
824 Tandvård	75.4	76.1	-0.7
825 Primärvård	236.9	244.8	-7.9
826 Psykiatri	108.9	110.5	-1.7

Här visas faktisk arbetad tid (produktionstid) uttryckt i heltidsarbetare. Den tid en anställd är ledig/frånvarande (ej produktionstid) är borträknad. Tabellen presenteras med en decimal vilket innebär att viss avrundning sker.

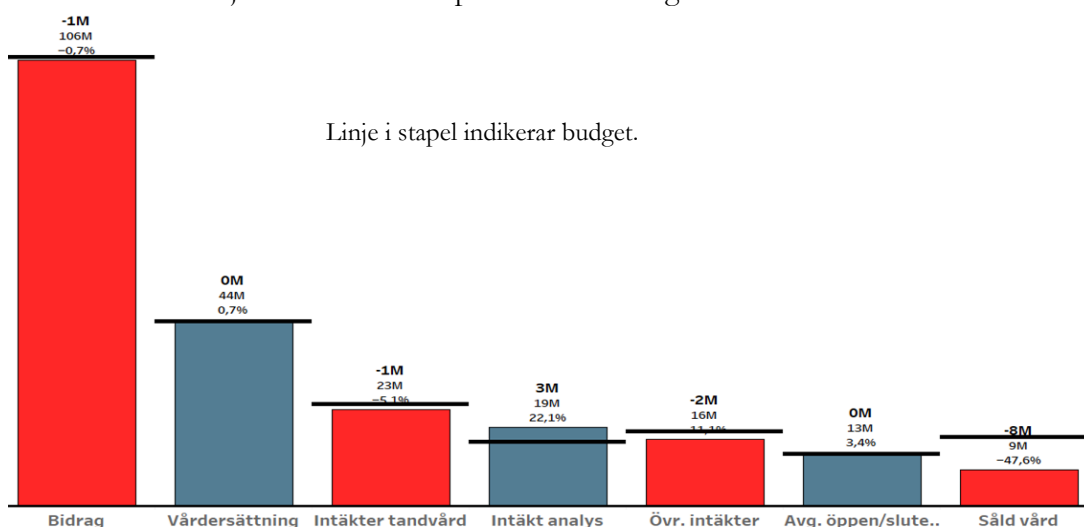
3 Ekonomisk uppföljning

Periodens resultat är 68 miljoner högre än budget. Detta är en förbättring mot mars då utfallet var negativt mot budget med 84 miljoner kronor. Nettokostnadsutvecklingen för perioden jämfört mot samma period 2022 är 20 procent. Till stor del beror detta på minskade bidrag kopplade till pandemin.

Intäkter

Intäkterna avviker negativt med 8 miljoner kronor där hela avvikelsen motsvarar avvikelsen för såld vård, vilket kan förklaras med lite lägre intäkter för årets första månader och viss periodiseringseffekt. Intäkterna för såld vård är dock på samma nivå som 2022. Utifrån högre kostnadslägen vilket betyder högre priser för såld vård har budgeten höjts i nivå med dessa kostnadsökningar, de stora intäkterna för såld vård kommer under sommarperioden.

Värt att notera är att tandvården trots stor avsaknad av tandläkare har intäkter som enbart avviker med 1 miljon kronor eller 5 procent mot budget.

Kostnader

Kostnader avviker negativt mot budget för perioden med 60 miljoner kronor. Totalt uppgår kostnaderna till 938 miljoner kronor vilket är en kostnadsutveckling motsvarande 9% jämfört mot samma period 2022.

Personalkostnader

Kostnaden för egen personal avviker negativt med 5 miljoner kronor mot budget. Kostnadsnivån är fortsatt hög och jämfört mot samma period 2022 har kostnaden ökat med 23 miljoner eller 6%, vilket är mer än ökningarna för lönerevision. Antalet anställda har ökat.

Inhyrd personal

Kostnaden för inhyrd personal är det främsta skälet till det negativa utfallet. Jämfört mot budget avviker kostnaden med 46 miljoner kronor, men det behöver även tydliggöras att budgeten inte står i relation till behov. Till viss del ska detta underskott finansieras av vakanser men så är inte fallet då förvaltningen har ett negativt utfall mot budget för personalkostnader under årets första månader.

Jämfört mot 2022 har kostnaden ökat med 24 miljoner kronor eller 82%. Denna ökning består av volymökning, dyrare kompetenser, samt generellt högre priser. Behovet av inhyrd personal är stort i såväl primärvården avseende läkare där kostnaden har ökat med 50%, samt i slutenvården för sjuksköterskor där kostnadsökningen är 100%

Läkemedel

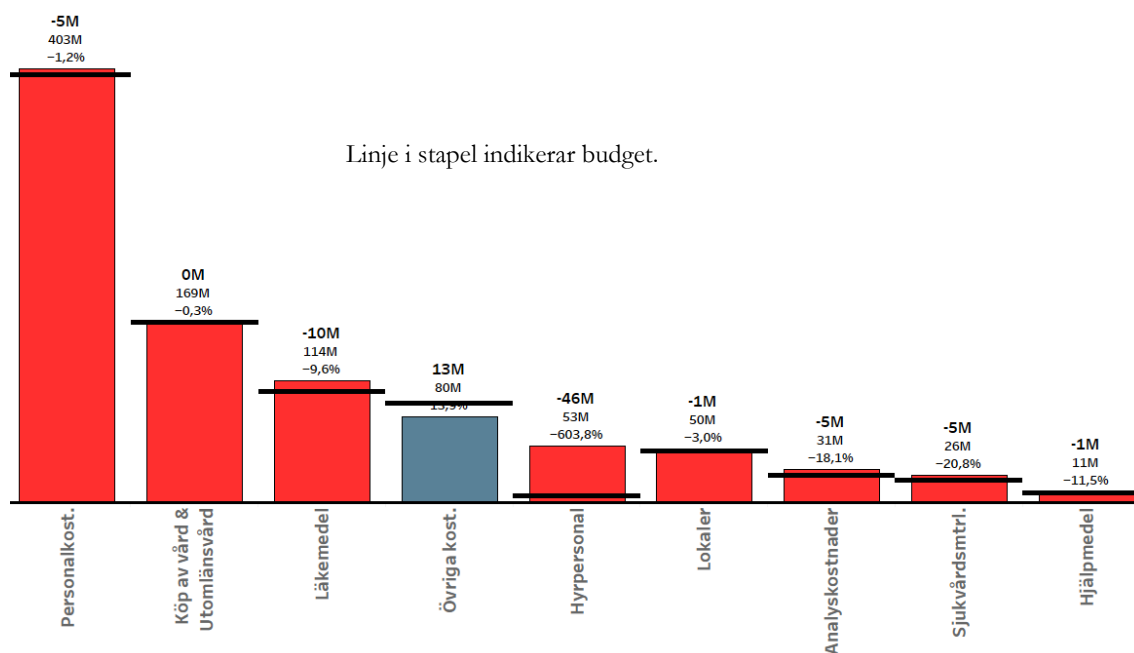
Läkemedel avviker negativt mot budget med 10 miljoner kronor. Detta kan till stor del förklaras av rabatter som inte blivit fakturerade. Dock ser vi kraftiga kostnadsökningar för läkemedel. Jämfört mot samma period 2022 har kostnaderna ökat med nästan 10%. Denna ökning finns för såväl förskrivna läkemedel som rekvisitionsläkemedel.

Köp av vård och utomlänsvård

På totalen är dessa kostnader i nivå med budget. Jämfört mot 2022 har dessa kostnader ökat med 13 miljoner eller nästan 9%. Sjukhuset står för största kostnadsökningen med 7 miljoner kronor eller nästan 12%. Anledning till ökade kostnader är framförallt ett första kvartal med förhållandevis höga kostnader för utomlänsvård.

Övrigt

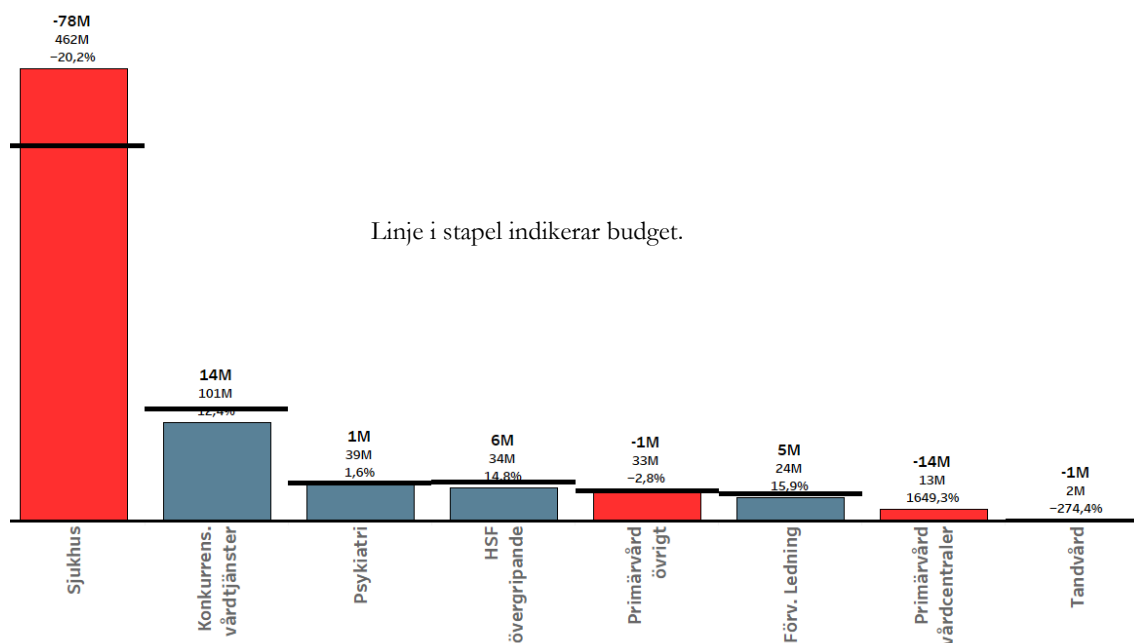
Övriga kostnadslag ligger tillsammans rätt väl mot budget.

Organisation

Störst ekonomisk avvikelse finns på sjukhuset, vilket till största del är relaterat till arbetskraftskostnader. Underskott även för primärvården som är uppdelad i två poster. Vårdcentralerna utifrån uppdrag i krav- och kvalitetsboken och primärvård övrigt som är anslagsfinansierat.

Förutom höga arbetskraftskostnader finns det vid sjukhuset mindre avvikelser för läkemedel, analyser, sjukvårdsmaterial och intäkter. Detta är både effekt av läkemedelsrabatter som inte kommit in men även externa faktorer som inflation som påverkar ekonomin kraftigt.

Intäkter och kostnader per område, jan-april 2020-2023.

		2020	2021	2022	2023		
		Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Jmf. bdg.	Jmf. bdg. %
Förv. Ledning	Intäkt	-1,0	-0,4	-1,2	-1,0	0,1	16,5%
	Kostnad	16,2	19,3	21,3	25,5	4,5	15,1%
	Total	15,2	18,9	20,1	24,4	4,7	16,0%
HSF övergripande	Intäkt	-44,8	-70,0	-131,4	-107,2	-6,2	-5,5%
	Kostnad	116,2	126,3	146,6	141,7	12,2	8,0%
	Total	71,4	56,3	15,2	34,5	6,0	14,8%
Konkurrens. vårdtjänster	Intäkt	-4,7	-8,3	-9,7	-10,4	-0,1	-1,1%
	Kostnad	89,5	96,6	104,9	111,4	14,5	11,5%
	Total	84,8	88,3	95,2	101,1	14,4	12,5%
Sjukhus	Intäkt	-27,9	-33,2	-40,2	-36,2	-1,3	-3,6%
	Kostnad	378,9	397,6	437,7	497,8	-76,4	-18,1%
	Total	351,0	364,4	397,5	461,6	-77,7	-20,2%
Primärvård	Intäkt	-7,9	-14,3	-19,1	-3,3	1,8	120,4%
	Kostnad	39,3	44,9	42,3	36,0	-2,7	-8,0%
	Total	31,4	30,6	23,2	32,7	-0,9	-2,8%
Vårdcentraler	Intäkt	-38,1	-41,2	-46,2	-47,7	-0,8	-1,6%
	Kostnad	41,1	48,2	49,5	60,6	-12,9	-27,1%
	Total	2,9	7,0	3,3	12,9	-13,7	1649,3%
Psykiatri	Intäkt	-0,5	-1,3	-1,2	-1,4	0,7	102,4%
	Kostnad	34,4	34,9	35,6	40,3	-0,1	-0,2%
	Total	33,9	33,6	34,5	38,9	0,6	1,6%
Tandvård	Intäkt	-21,0	-23,4	-22,6	-22,8	-2,0	-8,0%
	Kostnad	22,9	24,3	24,5	24,7	0,6	2,3%
	Total	2,0	0,9	1,8	1,9	-1,4	-273,9%
Summa		592,7	600,0	590,8	707,9	-68,0	-10,6%

Intäkter och kostnader per kostnadslag, jan-april 2020-2023.

		2020	2021	2022	2023		
		Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Jmf bdg.	Jmf. bdg. %
Intäkt	Intäkter/bidrag	-145,8	-192,0	-271,6	-230,0	-7,8	-3,3%
	Total	-145,8	-192,0	-271,6	-230,0	-7,8	-3,3%
Kostnad	Personalkost.	337,3	365,2	379,7	403,0	-4,9	-1,2%
	Hyrpersonal	21,0	19,8	29,3	53,3	-45,7	-603,8%
	Köp av vård & Uto	135,5	144,9	155,4	168,6	-0,5	-0,3%
	Läkemedel	82,6	79,9	104,0	114,2	-10,0	-9,6%
	Analyskostnader	24,7	35,3	40,4	31,3	-4,8	-18,1%
	Hjälpmedel	9,3	8,9	10,1	10,8	-1,1	-11,5%
	Sjukvårdsmtrl.	19,9	24,6	24,2	26,4	-4,5	-20,8%
	Lokaler	40,4	45,1	46,4	50,2	-1,4	-3,0%
	Övriga kost.	67,9	68,3	73,0	80,1	12,9	13,9%
	Total	738,4	792,0	862,4	937,9	-60,2	-6,9%
Summa		592,7	600,0	590,8	707,9	-68,0	-10,6%

3.1 Årsprognos

Hälsa- och sjukvårdens prognos ligger kvar med ett prognostiserat negativt resultat med 105 miljoner kronor jämfört mot budget. Intäkterna är prognosticerade till 4 miljon kronor över budget, medan kostnaderna avviker i prognosen negativt mot budget med 109 miljoner kronor. Förutom kostnad för arbetskraften finns stora kostnadsökningar för material med mera, vilket till viss del kan vara följd av det höga inflationsläget.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med effektiviseringar och dessa finns sen tidigare inräknade i prognosen. Stort fokus ligger på att inte behöva försämra prognosen och istället kunna förbättra den, men risk finns att genomförda åtgärder inte får den effekt som önskas.

Det råder osäkerhet kring årets intäkter och bidrag. Jämfört med tidigare prognos har en mindre justering gjorts för ökat statsbidrag. Avgörande framåt är om det kommer nya statliga bidrag, samt hur utfallet blir för den prestationsbaserade överenskommelsen gällande tillgänglighet faller ut.

Bristen av tandläkare kommer att göra det svårt att klara tandvårdens intäktsprognos och hur utomlänstäckningen kommer att utvecklas under sommaren är avgörande. Prognosen ligger i nivå med budgeten.

Prognosen avseende patientavgifter är något högre än budget men i nivå med utfall för 2022.

Som tidigare är det kostnaden för arbetskraft som avviker negativt mot budget i prognosen. Prognosen ligger just nu på 145 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse mot budget med 105 miljoner kronor. Denna post är dock underbudgeterad, vilket den har varit under många år även om omfördelningar har gjorts årligen för att bygga upp en större budget. Viss del av hyrpersonal ska finansieras av vakanser. I prognosen bedöms personalkostnader ligga 1 miljoner bättre än budget. Prognosen för egen personal har mycket stor osäkerhet med hänsyn till sommarvikarier, rekrytering, vaccinationsorganisation m.m.

Övrigt som kommer påverka arbetskraftskostnaden men som inte är budgeterat är merkostnad för nattersättning som ett led att minska mängden inhyrd personal, ca 5 miljoner. Denna kostnad är dock beräknad att finansieras genom sänkta hyrkostnader. Revisionen för kommunal och läkarförbundet kommer ge 4,1% medan budget är 2,7%. Denna avvikelse bedöms i prognos ge en negativ avvikelse på drygt 4 miljoner kronor.

Utomlänsvården bedöms, likt tidigare prognos, ligga kostnadsmässigt i nivå med budget för 2023. Det är en kostnad som det alltid finns stor osäkerhet i då det inte går att förutsäga vilka vårdtillfällen som kommer att uppstå och i vilken mängd. Det finns även köer som kanske inte kan hanteras i regionen och utifrån vårdgarantin därför kan komma kosta mer än förväntat men ambitionen är att kunna hantera dessa inom egen verksamhet. Denna del är prognostiserad till ca 5 miljoner kronor i dagsläget men ryms inom budget.

Även för läkemedel finns det stora osäkerheter i utifrån att det är svårt att styra dessa kostnader. För prognosen finns ett prognostiserat underskott på 11 miljoner kronor. Noterbart är att kostnaderna för framförallt förskrivna läkemedel fortsätter att öka kraftigt jämfört med tidigare år.

Kostnaden för analyser bedöms även den öka i förhållande till budget där det framförallt är de interna labproverna som ökar.

De områden som pekar på större avvikelser är vårdcentralerna och verksamheterna inom sjukhuset där behovet av inhyrd personal är störst. I prognosen har vårdcentralerna en negativ avvikelse mot budget på 23 miljoner kronor och sjukhuset på 79 miljoner kronor. Övriga verksamheter som tandvård, psykiatri och övrig primärvård har mindre avvikelser mot prognosen.

Kontostruktur	Budget 2023	Senaste prognos 2023	Avvikelse	Utfall 2022
Resultat	-2 011 670	-2 116 670	-105 000	-1 916 624
INTÄKTER	757 987	762 299	4 312	916 733
Taxor och Avgifter	79 629	79 740	111	70 849
Statsbidrag	318 969	316 508	-2 461	492 264
Försäljning vara/tjänst	186 696	193 142	6 447	174 925
Intern resursfördelning	153 569	153 784	215	151 477
Övriga intäkter	19 124	19 124	0	27 218
KOSTNADER	-2 769 657	-2 878 968	-109 312	-2 833 357
Personal	-1 255 080	-1 253 696	1 384	-1 170 726
Köp av tjänst	-227 529	-314 316	-86 787	-352 546
Köp huvudverksamhet	-385 757	-380 336	5 421	-372 824
Förbrukn. mtrl	-419 061	-439 229	-20 168	-446 716
Lokaler	-146 308	-153 060	-6 752	-154 714
Avskrivn. internränta	-25 384	-26 761	-1 377	-27 968
Intern resursfördelning	-177 705	-176 855	850	-171 361
Övriga kostnader	-132 833	-134 715	-1 882	-136 503

I tabellen visas årsbudget och aktuell årsprognos för utfallet samt budgetavvikelse. I sista kolumnen finns även föregående års redovisade intäkter och kostnader.

3.2 Nettokostnadsutveckling

Kontostruktur	Utfall Jan - Apr 2023	Utfall Jan- Apr 2022	Förändring	Förändring %
Resultat	-708 077	-590 804	-117 273	20%
INTÄKTER	229 972	271 630	-41 658	-15%
Taxor och Avgifter	25 791	23 288	2 503	11%
Statsbidrag	105 073	152 669	-47 596	-31%

Försäljning vara/tjänst	40 522	41 962	-1 439	-3%
Intern resursfördelning	50 418	46 875	3 543	8%
Övriga intäkter	8 168	6 837	1 331	19%
KOSTNADER	-938 048	-862 434	-75 615	9%
Personal	-403 005	-379 686	-23 320	6%
Köp av tjänst	-107 133	-92 192	-14 941	16%
Köp huvudverksamhet	-112 262	-100 007	-12 255	12%
Förbrukn. mtrl	-157 639	-143 621	-14 018	10%
Lokaler	-51 317	-46 347	-4 970	11%
Avskrivn. internränta	-9 248	-8 844	-404	5%
Intern resursfördelning	-56 434	-55 364	-1 070	2%
Övriga kostnader	-41 010	-36 373	-4 637	13%

I tabellen redovisas periodens faktiska intäkter och kostnader för innevarande år och föregående år i tkr. I kolumn tre och fyra visas förändringen mellan åren i tkr respektive procent.

3.3 Periodens resultat

Kontostruktur	Budget Jan - Apr 2023	Utfall Jan - Apr 2023	Avvikelse Jan - Apr 2023	Utfall Jan- Apr 2022
Resultat	-639 918	-708 077	-68 159	-590 804
INTÄKTER	237 777	229 972	-7 805	271 630
Taxor och Avgifter	27 216	25 791	-1 425	23 288
Statsbidrag	106 290	105 073	-1 218	152 669
Försäljning vara/tjänst	48 689	40 522	-8 166	41 962
Intern resursfördelning	49 208	50 418	1 210	46 875
Övriga intäkter	6 374	8 168	1 793	6 837
KOSTNADER	-877 695	-938 048	-60 353	-862 434
Personal	-398 056	-403 005	-4 949	-379 686
Köp av tjänst	-70 076	-107 133	-37 058	-92 192
Köp huvudverksamhet	-110 911	-112 262	-1 352	-100 007
Förbrukn. mtrl	-139 681	-157 639	-17 958	-143 621
Lokaler	-48 765	-51 317	-2 552	-46 347

Avskrivn. internränta	-8 461	-9 248	-787	-8 844
Intern resursfördelning	-57 237	-56 434	803	-55 364
Övriga kostnader	-44 509	-41 010	3 499	-36 373

I tabellen visas intäkter och kostnader för perioden, både budgeterade och redovisade samt budgetavvikelsen i tkr. I sista kolumnen finns även fjolårets redovisade intäkter och kostnader för perioden.